

Sisäkorvaistutelasten valtakunnallinen yhdistys

KUULOPOLUILLA –PODCAST

Osa 2: Koulutaival alkaa

00:00:04 Intro:

LapCI ry Kuulopoluilla -podcast

00:00:10 Matleena:

Tervetuloa Kuulopoluilla Podcastin toisen jakson pariin. Edellisessä jaksossa puhuttiin kuulovammaisen lapsen diagnoosin saamisesta ja muun muassa päiväkodin aloittamisesta. Ja jos se muuten jäi sulta kuulematta, niin kannattaa ehdottomasti käydä myös se kuuntelemassa. Mutta nyt me otetaan hyppy eteenpäin ja loikataankin kouluikään. Eli tässä jaksossa meillä on keskustelunaiheena sisäkorvaistutetta käyttävän lapsen koulutaipaleen aloittaminen ja se kouluarki.

Vieraana meillä on aivan ihanat vanhemmat Matti Salonen ja Anri Ruokangas-Syrjälä. Anrin ja Matin perheitä yhdistää se, että molemmilla heillä on myös lapsi, joka käyttää sisäkorvaistutetta ja Matin tyttö Taimi viimeistelee juuri ekaluokkaa ja Anrin kymmenenvuotias Eevi tytär lopettelee nelosluokkaa.

Päästetään nyt Matti ja Anri ääneen. Ihan ensimmäisenä mä pyysin heitä palaamaan muistoissa siihen aikaan, kun Taimi ja Eevi oli vielä esikouluikäisiä lapsia ja kysyin, että jännittikö heitä vanhempina ajatus siitä huonokuuloisen lapsen tulevasta esikoulun aloituksesta.

00:01:23 Matti:

No meillä ei hirveän suurta muutosta ei varsinaisesti tullut siinä esikouluun siirtymisessä, kun oli ollut samassa rakennuksessa päiväkodissa jo Taimi kaksi ja puolivuotiaasta asti, että siinä oli kuitenkin tuttu ympäristö ja tiedettiin että missä tiloissa hän tulee jatkamaan ja taisi olla tai oli tietysti tuttuja opettajien muistoja. Oliko siellä viskarissa jo sitten niitä samoja aikuisia siinä, mutta ei sillä tavalla toimintaympäristöön tullut erityisesti muutosta, niin se oli ikään kuin sellainen päiväkodin jatke se esikoulu.

Suuria muutoksia ei tarvinnut tehdä, että olennaisin taisi olla, että otettiin ryhmäkuuntelulaite käyttöön sitten kun siirtyi esikouluun, että sitten kun siellä heillä kuitenkin on näitä opetushetkiä, missä sitten pitää keskittyä mitä se opettaja enemmänkin sanoo siellä. Se oli sitten isoin muutos, mutta että muutenhan oli sitten

siellä päiväkodissa itsessään oli samoja asioita tehtiin sitten niin kun näitten vähän rauhallisempien tilojen hyödyntämisestä ja ryhmien käyttöä ja muuta mitä oli ollut jo aikaisemmin, niin niitä vaan jatkettiin sitten esikoululla.

00:02:31 Matleena:

Miten te saitte sen kuuntelulaitteen käyttöön siinä vaiheessa?

00:02:35 Matti:

Kuulokeskukselta elikkä kuntoutusohjaaja sitten, joka siellä jo kävi päiväkodissakin sitten katsomassa niitä tiloja juttelemassa siellä sitten päiväkodin työntekijöiden kanssa niin sitten siinä vaiheessa kun aloitti eskarin niin sitten tuli puheeksi, että nyt se on hyvä ottaa käyttöön sitten se.

00:03:00 Matleena:

Aivan. No mitäs Anri muistat Eevin eskari ajasta, mitä jäi mieleen?

00:03:04 Anri:

Joo Eevi on siis käynyt kaksi kertaa eskarin. Elikkä se tuli meille vähän yllätyksenä, koska Eevi oli vielä niin pieni ja alettiin puhumaan, että pitäisi eskariin mennä ja pidennetty oppivelvollisuus niin käydään kaksi kertaa, että pääsee. Eevi oli ollut juuri perhepäivähoidossa niin sitten se eskari oli semmoinen ensimmäinen, että menttiin tarhaan ja oltiin siellä se eskariaika ja sitten siellä oli oikeastaan se oli tämmöistä ryhmäytymistä ja tottumista niihin ääniin siellä isommissa ryhmissä ja näin. Ja sitten se normieskari käytiin sitten koulun yhteydessä, että se oli ehkä semmoinen iso harppaus sitten, että siitä sitten menttiin koulun tiloihin ja oltiin samassa siivessä kun ykkösluokkalaiset ja nämä.

00:04:02 Matleena:

Se vaihtui se paikka koululle?

00:04:04 Anri:

Joo kyllä elikkä tuolla meidän asuinalueella se hoidetaan silleen, että eskarit on myös koulussa. Mutta että siinä se oli ehkä isoin harppaus silloin kun meni koululaisten sekaan sinne ja aloitti samanikäisten kanssa sitten. Aloitti vaan sen eskarin niin pienenä ja aloitti sitten koulun normisti oma ikäisten kanssa.

00:04:26 Matleena:

No mites se meni se ensimmäinen eskari vuosi sitten?

00:04:29 Anri:

No se oli silleen aika semmoista opettelua siihen, että tarha ja äänimaailma ja sitten meillä oli mikki ollut käytössä jo ja on käytössä edelleenkin. Elikkä just tämä ryhmäkuuntelulaite, sitä käytetään, ihan luokassa kierrätetään. Opettajilla on se kaulassa että menee ääni suoraan Eeville sinne laitteeseen.

00:04:58 Matleena:

Oliko jotkut äänet erityisen haastavia sitten siellä eskarissa?

00:05:05 Anri:

No ehkä se hälinä on se mikä on haastavaa, mutta aika paljon sielläkin tehtiin niitä järjestelyitä, että tehdään niissä pienemmissä ryhmissä niitä. Päikylläkin kävi tosiaan kuntoutusohjaaja, joka kävi katsomassa silloin siellä tarhassa ja sitten kävi myös koulussa ja kuunteli olosuhteet.

00:05:27 Matleena

Eli kuntoutusohjaajalta molemmat perheet on saanut tukea jo siellä niinku päiväkodissa ja siitä eskarissa.

00:05:34 Matti

Kyllä, kyllä joo.

00:05:36 Matleena:

Hieno homma. No valmistauduttiinko sitten siihen koulun aloittamiseen millään tavalla?

00:05:43 Matti:

No sielläkin oli tietysti kuntoutusohjaaja oli sitten tuli siihen mukaan siihen prosessiin ja meillä tietysti sattumalta kävi niin, että kun me muutettiin välissä, niin meillä vanhempi tytär ehti mennä eri kouluun mikä meillä oli sitten lähikoulu niin sitten me jouduttiin siinä vähän tekemään tällaista koulushoppailua ihan senkin takia, että saatiin myös nuorempi lapsi sitten samaan kouluun mikä käytännössä helpottaa ja sitten sattumoisin tämä koulu nyt on aika paljon pienempi kuin sitten tää, Käpylän alueen toinen peruskoulu, Käpylän peruskoulu, mikä on sitten varsinaisesti lähikoulu.

Mutta siinä vaiheessa sitten keskusteltiin rehtorin kanssa, siitä sitten siinä oli semmoinen niin kun mikä mikä heti oikeastaan puheeksi tuli, että sitten kun tuli tästä ryhmäkuuntelulaitteesta puhetta niin sitten kun ne miettii siellä että kuka tulee ekaluokkalaisten opettajaksi niin se rehtori siinä vaiheessa jo vähän miettii sitä, että tuli vähän kokeneempi opettaja, joka tavallaan - vaikka se nyt ei sinänsä se on vaan opettajalla kaulassa se ryhmäkuuntelulaite - mutta kuitenkin sitten että jos olisi vaikka uransa alkutaipaleella oleva opettajaa tai muuten opettaja, jolle se ei tuntuisi luontaiselta, niin tällainen asia otettiin siinä heti huomioon.

Mutta muuten ei, ei mitään merkittävää siinä, että jouduttiin vähän kikkailemaan, että aikaisemmin siellä oli niin kun oppilaaksi otossa erilaisia perusteita siellä, että aikaisemmin sen sisarusuhde vaikutti enemmän. Mutta nyt me mentiin sitten A ranskalla sisään sinne Taimi aloitti sitten ranskan opiskellut heti ekalla, ihan hauskaa kuulovammaisella, mutta kuulemma hyvin on ranskan opiskelu sujunut ekalla.

00:07:34 Matleena:

Loistava, kuule siihenkin sit. Meillä oli just tällainen webinaari aiheesta, vieraiden kielten opiskelu niin nimenomaan kuulovammaisilla lapsilla. Sehän on kanssa tosi paljon sitten nimenomaan siitä opettajan ammattitaidosta kiinni, että käyttää vaikka niitä laitteita ja paljon on muitakin asioita mitä voi tietysti ottaa luokahuoneessa huomioon, että just ne pienryhmät ja valaistus ja kaikki tällaiset pienet asiat niin tekee paljon.

00:08:01 Anri:

Meillä oli se tosiaan Eevillä pidennetty oppivelvollisuus, niin meillä on lähikoulu, jossa ei ole isoja luokkia, mutta jostain syystä Eevin aloitusvuosi, siellä oli 2 luokkaa ja Eevin pidennetyn oppivelvollisuuden vuoksi niin Eevin luokkakoko ei saa nousta yli kahdenkymmenen. Ja siitä oli kyllä heti sitten apua, koska jos ei sitä olisi ollut niin sinne olisi tullut yli kaksikymmentäviisi. Ja muistan sen, että opettajalla ei ollut - oli ollut yksi aikaisempi, jolla oli kuulolaite - mutta implantoitua lasta ei ollut tällä opettajalla ollut, Päivi opella. Päivi open kanssa käytiin palaveria, kerrottiin laitteista ennen koulun alkua. Päivi opesta on tullut hirveän tärkeä ja hän on kyllä osannut ottaa kaiken huomioon siinä. Ja kielten opiskelu on tosiaan alkanut sitten kielikylvyllähän englanti alkaa heti, mutta sitten nyt kolmosella, kun se alkoi oikeasti niin enkun opettaja tuli siihen kuvioihin mukaan ja hänen kanssaan haluttiin myöskin käydä läpi nää ja just hän on hirveän aktiivisesti myöskin ollut yhteydessä ja ottanut huomioon sen. Ja jos Eevi ei kuunteluissa esimerkiksi saa selvää ja tällaisissa niin, että tabletteja tällaisia on kyllä sitten Eeville järjestetty erikseen.

00:09:41 Matleena:

Tosi hienoa, joo. Oliko teillä jotain palaveria sitten nimenomaan siihen koulun aloitukseen liittyen opettajan kanssa, että miten se sisäkorvaistute otetaan sitten huomioon? Oliko siellä, ketä sinne palaveriin osallistui? Oliko siellä joku kuntoutusohjaaja?

00:09:56 Anri:

Ei siis me vaan ei kuntoutusohjaaja ei tullut enää, mutta me haluttiin se sitten. Ihan vanhemmat mentiin ja juteltiin.

00:10:05 Matleena:

Mutta tääkin on hyvä vinkki, että kannattaa sellainen.

00:10:07 Anri:

Joo, suosittelen että pääsee sitten ja opettajalla on ehkä - siis ei ole ainoa piirre kuulovamma, että siellähän on monia erilaisia mitä opettajan pitää ottaa huomioon, niin ehkä just se, että se mikin käyttö on luontevaa, siitä on tullut luonteva osa sitä opetusta, että se on myöskin siitä opettajasta kiinni. Just se että ryhmätoissa niin mikki laitetaan keskelle pöytää, että kuulee koko ryhmän ja sitten että jos on lukutehtäviä niin mikä on mun mielestä ollut tosi ilahduttava kuulla, että luokka on oppinut siihen, että ne siirtää mikkiä sille puhujalle. Ja siis kaikkea tällaista.

00:10:49 Matleena:

Käytiinkö muuten sitten luokassa luokkakavereiden kanssa läpi sitä, että mikä se sisäkorvaistute on?

00:10:59 Matti:

Ei. Mä en ole käynyt siellä ja sitten meillä oli puhetta, että me Taimilta kysyttiin, että haluatko sä, että sinne tullaan kertomaan, mutta ei se sitten myöskään itse halunnut. Lapset aika nopeasti ohittaa sen asian ne ei jaksaa niistä kauaa kiinnostua. Ne niinkun toteaa, että aha ja sitten ne jatkaa siitä.

00:11:28 Anri:

Eli mekin kysyttiin Eeviltä, että haluatko, että me tullaan juttelemaan siitä. Ei ei halua, ei mä hoidan itse ja sittenhän oli itse kertonut, että mulla on tämmöiset. Meillä puhutaan impoista. Mulla on tämmöiset impat. Ja siinä se, sitten seuraava. Oliko joku muu juttu?

00:11:56 Matleena:

Ehkä ei sitten jännittänytkään, lapset ei jännittänytkään sitä koulun aloitusta tavallaan niin paljon.

00:12:02 Matti

Se on heille, se on niin luontainen osa ja sitten se, että tietysti minkä voin kuvitella, että sitten koulun tai päiväkodin aloittaville vanhemmille on varmasti jännää että miten muut lapset suhtautuu, mutta niinkun sanottu niin lapset ei jaksaa niin kauhean kauan kiinnostua ja ne kiinnostuu niistä yhtä vähän tai paljon kuin että jos jollain on silmälasit tai jollain on joku muu erityispiirre tai ihan niin, kun ihmisiä on niin moneen lähtöön ja se on ihan näkisin että siihen rinnastettavaa siihen, ettei sitä tarvitse niinku turhaa spennata ja sitten yksittäisiä tällaisia sitten niin kun kokeiluja, että joku koskee imppoihin tai joku tekee jotakin niin sitten se lopetetaan saman tien sitten se asia ja keskustellaan läpi niin, ei ei niistä sen enempää.

00:12:53 Anri:

Joo ei meilläkään ole siis mitään. Hän on itse niistä pitänyt huolta ja sitten jos on. Ei, se on ihan luonnollinen osa, ehkä vanhemmat just ennemminkin jännittää sitä. Että vanhemmille se on niin iso juttu ja just mieltii että pärjääkö ja kyllä pärjää ja sitten se, että se kaikillehan jännittää se koulun aloitus oli niitä imppoja tai ei.

00:13:22 Matleena:

Niin just meinasin sitä sanoa, että se on varmasti monet vanhemmat on paljon paljon suuremmassa jännityksessä kun ne lapset itse kun menee sinne kouluun.

00:13:32 Matti:

Mutta sellainen niinku ehkä pieni sudenkuoppa tuossa asiassa myös on, että sitten kun nämä imppalapset monesti on hyvin taitavia sitten niitten laitteiden kanssa ja

taitavia sopeutumaan vaikeisiin kuunteluympäristöihinkin niin sitten varsinkin sitten kun mennään ylemmille luokille ja muuta että ettei sitten se opettaja lainausmerkeissä laiskistu siihen, että kun se lapsi että no en tarvinnut sitä laitetta, että kyllä mä kuulen ihan hyvin ja näin poispäin niin että opettajalla on kuitenkin tietty velvollisuus ja vastuu siitä, ettei tavallaan sitten anna sen - että edelleen pitää huolehtia siitä ettei usko välttämättä kaikkea mitä se lapsi sitten siitä toteaa, että varsinkin sitten kun ekaluokkalaiselle koulunkäynti itsessään, kun se nyt on sitä koulunkäynnin opettelua, että ei siellä hirveän niin kun monimutkaisia asioita opiskella niin siinä tavallaan, että lapsi helposti tai pysyy hyvin kärryillä vaikka kuulisin vähän huonommin tai muuta tällaista, mutta että sitten jos se lähtee siitä vähän väärille jengoille niin sitten se voi siellä ylemmillä luokilla sitten - että siellä ei välttämättä enää sitten selviydy sillä tavalla jos sitten vaikka FM laitteen käyttö tai ryhmäkuuntelulaitteen käyttö jää vähemmälle tai näin.

00:14:53 Anri:

Joo, ehkä se just että sitten kuitenkin he pärjää hyvin niillä laitteilla, mutta kuitenkin pitää muistaa, että se on se. Heillä on ne tietyt asiat mitkä pitää ottaa huomioon siinä luokkatilanteessa. Meillä tuli myös sitten korona, joka taas helpotti hirveästi esimerkiksi ruokailu on hirveä paikka, koska siellä kilisee kalisee ja tämmöistä, koronahan vei kaikki ne pois, että sitten taas mutta että siis sitten se pitää muistaa että siihen tarvitsee sitä ja varsinkin kun nyt ollaan englannin opetus ja kaikki kielen opiskelut ja tällaiset niin niissä tarvitsee sitä juurikin, että kuuluu suoraan sinne laitteeseen, että saa selvää, ettei siinä voi olla hälinää. Eevi on vielä aina istunut etupenkissä. Jossain välissä tuli tää että: "miksi mä istuin edessä, miksi mut aina laitetaan eteen istumaan" ja hän siirtyi vähän eri paikkaan, mutta sitten todettiin että se että just tätä että sitten opettaja on siis kuitenkin ja aikuiset on vastuussa siitä, että saa sen avun siellä koulussa, mitä tarvitsee.

00:16:09 Matleena:

Pidättekö te yhteyttä opettajaan näiden kuuloasioiden tiimoilta tai joudutteko varmistelemaan tai koetteko että täytyy jotenkin varmistella sitä, että siellä se opettaja ottaa sen sisäkorvaistutteen huomioon?

00:16:24 Matti:

No ei sen enempää kuin mitä on nää normaalit puoli vuosittaiset oppimiskeskustelut, missä sitten yleisesti mitkä nyt rutiinisti kaikille lapsille ainakin meidän koulussa tulee niin siellä sitten ollaan asiaa sivuttu ja keskusteltu siitä. Tietysti sitten lapselta itseltään voi aina vähän kysellä niitä, että miten on mennyt, mutta ei erikseen että tietysti nyt oli kun oli koulu-uinnit niin sitten siinä noitten vesisuojiin laittoa, mutta siitäkin senkin Taimi halusi suorittaa itse sitten sen. Harjoiteltiin sitten vesisuojiin laittaminen kotona, että hän hoiti sen itse. Toki opettajalle sitten sanottiin, että hän tarvitsee vähän aikaa siihen, kun hän siellä pukkarissa sen hoitaa. Ja sitten jos tulee tenkkapoo niin sitten että opettaja on siinä - kuitenkin se vastuullinen henkilö viime

kädessä, että jos nyt tulisi joku ongelma siinä, niin hän sitten auttaisi. Hyvin oli kuulemma sujunut sekin.

00:17:25 Matleena:

Loistavaa. Hienoa.

00:17:25 Anri:

Joo ei mekään siis sen erityisemmin, no uimajaksoissa. Silloin pienempänä Eevi halusi, että me käytiin aikuiset. Se oli se hankalampi vielä se vanhemman mallin niin se oli aika haastava saada välillä aikuisenkin semmoinen suoja kiinni ja Eevillä oli myöskin se, että sitten hän sai myös valita kaverin siihen, joka tuli tarvittaessa apuun ja oli siinä että sai sitten - jos ei kaveri kävi sanomassa opettajalle, jos siinä tuli joku ongelma. Se oli kyllä, mutta nykyään ne menee ihan. Ei ole just näissä keskusteluissa ja käydään läpi just että ja sitten tietysti jos uusi opettaja tulee niin sitten keskustellaan.

00:18:10 Matleena:

Joo. Kyllä. Onko teillä jotain semmoisia toiveita sinne koulumaailmaan, tavallaan toivotteko jotain tukitoimia vielä lisää? Vai koetteko että olette saanut sieltä hyvin tukea ja kommunikointua opettajan kanssa kaikki kuuloasiat?

00:18:33 Matti:

No meillä on ainakin tähän asti kaikki sujunut ihan hyvin, että ei ole ainakaan koettu mitään ongelmia siinä ja siinä on kuitenkin sellainen, että suurin osa sellaisista tukitoimista mitä kuulovammaisen lapsi, mistä se hyötyy niin kaikki lapset hyötyy niin sitä että niitä ei sinänsä ole niin kun kauhean vaikea perustella sitten, että on työrauha ja ei mekasteta ja muuta tällaista niin mikäpä koulu ei näitä elementtejä haluaisi parantaa sitten.

Ja totta kai sitten huomioidaan tää kuulovammaisen niin kun erityistarpeet että just päiväkodista lähtien että pyritään luomaan sitten niitä sellaisia elementtejä sinne, että on vähän sitä rauhallisempaa työskentelyä ja rauhallisempia tiloja, mutta sitten kuitenkin pitää hyväksyä se ja ikävä kyllä vähän sinne syväänkin päätyä, että sittenhän se jossain vaiheessa elämää ne loppuu ne tukitoimet ja sitten ollaan hälyisissä ympäristöissä että on silläkin niin kun tietty hyöty niin sanotusti siitä, että sitten joutuu olemaan niissä tilanteissa missä ihan normaali kuuloinenkin saa vähän päänsäryn siitä tilanteesta niin minkälaista sitten näillä kuulovammaisille se voi kuvitella että on.

Näin se menee, mutta tähän asti ei ole ollut mitään ongelmaa koulun kanssa sekä tietysti vaikea sanoa, onko kategorisesti näin suomen kouluissa, mutta luotan kuitenkin peruskouluun on siinä määrin.

00:20:15 Matleena:

Toi on kyllä hyvä huomio, että tavallaan niitä epämukaviakin tilanteita niin sanotusti tarvitaan. Että, eihän kukaan meistä tavallaan voi kasvaa vaan pumpulissa ettei ikinä joutuisi mihinkään semmoiseen epämiellyttävään ja näin, että koska varmasti arjessa tulee niitä tilanteita vastaan että joutuu paikkoihin, joissa on se kova häly niin totta kai se on sitten varmasti lapselle ehkä vähän helpompi sitten sietää niitä tilanteita, kun on tottunut sitten että on koulussa tai jossakin päiväkodissa vaikka altistunut.

00:20:50 Matti:

On ja sitten oikeastaan, että sitten vanhemman vastuulla on vähän niin kun aistia sitä lapsen vireyttä sitten sen, että kyllä Taimistakin on usein huomannut että sitten kun alkaa olla viikko pitkällä tai ollut niin kun selkeästi väsynyt siinä, niinkun kaikista lapsista näkyy, että milloin alkaa ne sitten että on niin kun tilanteen tasalla siinä, että sitten antaa vähän sitä rauhallisempaa tilaa ja Taimilla niin kun on huomannut että se on omatoimisesti on hyvin pienestä pitäen että se monesti saattaa sit vähän niinku maadoittaa itseään, että saattaa leikkiä itseksensä pitkiäkin pätkiä sitten niin kun joskus koulupäiviä tai päiväkotipäivien jälkeen, selkeästi vähän nauttinut sitten siitä hiljaisuudesta ja omasta rauhasta.

00:21:38 Anri:

Kyllä joo omasta rauhasta kyllä joo. Torstai illat huomaa kyllä, että alkaa olla ja huomaa just ennen joulua huomaa sen ja nyt kevätväsymys siis alkaen kaikilla lapsilla olemaan, mutta kyllä se huomaa. Ja kyllä se just aikuinen niinku yrittää suunnitella sen viikko aikataulun silleen, että siellä on myös sitä hetkiä, jolloin ei tarvitse - saa vain olla ja sitten kyllä meilläkin osataan just mennä sitten omaan rauhaan kun on tarpeeksi kuultu.

00:22:17 Matleena:

Joo, ja se on kyllä tärkeä taito, että ymmärtää että nyt on tai en mä tiedä onko se niin tiedostettuakaan, mutta sitten osaa ottaa sen oman tilan ja ajan. No miten te sanoisitte, että eroaako oikeastaan hirveän paljon sitten tämmöistä sisäkorvaistutetta käyttävän lapsen kouluarki niin muiden lasten arjesta tai miten se eroaa?

00:22:46 Matti:

No meillä nyt jos vertaa vanhemman lapsen koulupolkuun tähän asti niin tavallaan heidän ansioitaan, että aika vähän heidän koulunkäynnistään varsinaisesti on tarvinnut olla kiinnostunut, että sinänsä ollaan niin kun onnellisessa asemassa. Mutta että ehkä se on enemmän, niin kun ajatuksen tasolla kuitenkin sitten mielessä että pystyy pysyä hereillä, että kun on ollut puhetta ei opettajat saa laiskistuu että se menee omalla painollaan niin sitten ei saa myöskään itse siihen sortua sitten että kyllä se hoitaa että vähän sitten niin kun koettaa pysyä siinä ajan tasalla. Mutta he on aika taitavia lapset, selviämään eri asioista.

00:23:36 Anri:

Siis no just se, että otetaan huomioon. En mä niin siihen jotenkin on tottunut tai siis mukautuu siihen, että siellähän tulee. Jokainen lapsi on erilainen, että sitten olikohan kuuleva vai ei, niin sitten. Tota jokaisella on ne omat ja jokaisella on se oma koulupolku ja siitä tulee hänen näköinen.

00:24:03 Matleena:

Tähän loppuun vielä niin mitä te haluaisitte sanoa sellaiselle sisäkorvaistutetta käyttävälle lapselle tai hänen vanhemmilleen siis joka on sellaisessa tilanteessa, että on aloittamassa koulun niin minkälaisia terveisiä lähettäisitte?

00:24:20 Anri:

Kaikki menee hyvin.

00:24:22 Matti:

Joo no se on se että kyllä ne asiat asiat järjestyy että se on jännä, jännä paikka kaikille lapsille se koulun aloitus ja koulupolku, mutta asioilla on tapana järjestyä ja sitten vaan siitä kohti sitä 9. luokkaa niin sitten sieltä eteenpäin.

00:24:37 Anri

Ja kohti jatko-opintoja.

00:24:40 Matleena:

No niin kyllä hei kiitos oikein paljon Anri ja Matti kun olitte vieraana.

00:24:48 Outro

LapCI ry Kuulopoluilla -podcast.